

Màgia al vidre

Una exposició a la Casa de Cultura de Girona i a la Fundació que porta el seu nom repassa la creació de l'artista Domènec Fita en el camp del vitrall durant més de cinquanta anys

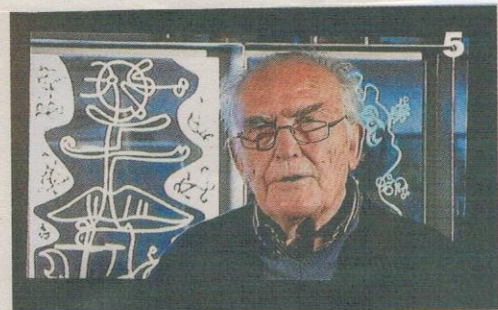
TEXT: ALFONS PETIT FOTOGRAFIA: MARC MARTÍ

Encara ara, en obrir una capsula de llapis de color em retorna l'alegria de la infància. També, quan entro en una catedral gòtica que llueix els seus vitralls de colors, es produeix la màgia, l'admiració». Ho escriu Domènec Fita (Girona, 1927) en el catàleg de l'exposició *Llum i color. Els vitralls de Fita (1956-2011)*, que fins al 22 de febrer es pot visitar a la Casa de Cultura de Girona i a la seu de la Fundació Fita, a la mateixa ciutat, i que repassa la seva amplíssima creació en el camp del vitrall. Una obra que es remunta al primer vitrall que li van encarregar, l'any 1956, el de l'Ascensió del Crist de la Catedral de Girona, encara que el mateix Fita recorda en el catàleg que ja el 1946 va usar el vidre en el regal de casament per al seu amic Àngel Marcó: el va obsequiar amb dos vidres, un amb la Maredeu del Carme i un altre dedicat al seu amic.

La mostra reuneix peces originals en vidre de Fita, fotografies d'alguns dels molts vitralls

que ha creat i esbossos, dibuixos i anotacions sobre alguns d'aquests treballs (a la Fundació Fita l'exposició se centra en els seus vitralls per a la Sagrada Família, i s'hi mostren croquis i preparatius per als quatre evangelistes de tres metres d'alçada situats al creuer del temple). A més, el mateix Fita apareix en un vídeo que es projecta a la Casa de Cultura en el qual explica les diferents tècniques amb les quals ha treballat el vidre al llarg de la seva trajectòria –entre les quals destaquen el vitrall emplomat i el vitrall amb ciment– i es mostra interessat per materials que habitualment no s'utilitzen en aquesta tècnica, com ara determinats vidres industrials, que «produeixen uns reflexos i unes textures que trobo molt interessants».

En aquesta línia, l'autor assegura en el catàleg de la mostra que «endinsar-me en les possibilitats dels vidres, tant de colors com de qualsevol altra mena, per intentar ampliar-ne la possibilitat d'expressió, em fa estar preparat per

5 Domènec Fita, en el vídeo que es projecta a la Casa de Cultura en el qual explica l'evolució de la seva creació en el camp del vitrall; al seu darrere, creacions amb vidre òptic i leds.

6 Una noia observa la reproducció fotogràfica de tres vitralls de Domènec Fita.

Diari de GIRONA
Domingal 29/01/2012

buscar les noves expressions que el fet de tractar els diferents oficis m'ha fet capaç d'oferir». I és que, com afirma en un altre moment de la seva presentació de la mostra, «estic convençut que una bona formació dels artistes en el camp dels oficis artesanals podria ser un motor per a l'execució de grans obres».

Bona part dels vitralls que ha creat Domènec Fita han estat per a esglésies de les comarques gironines (Mercadal, Sant Pau, Sant Nicolau, Vista Alegre, etc... de Girona; Sant Feliu de Guixols, Amer, la Cellera de Ter, Castell d'Aro, Sant Antoni de Calonge...), però també n'hi ha per a temples de fora de la demarcació i per a edificis públics i cases particulars. A més, ha estat l'autor de diferents monuments i escultures que tenen el vidre com a protagonista principal, com el *Monument a Pere Calders* de Llançà, l'*Obelisc* de Vilablareix o el *Monument al pescador* de Roses. A més de fer una repassada per tots aquests treballs, l'exposició també mos-

tra l'evolució de Domènec Fita quant als materials i les tècniques utilitzades, partint del vitrall emplomat i amb ciment fins arribar a l'ús de silicones, de paper per generar contrastos amb el vidre i de vidre òptic i leds.

Pel que fa a la funció dels vitralls que ha creat al llarg de la seva carrera artística, Fita explica en el mateix vídeo que en el seu cas hi ha diferències entre el vitrall religiós, que al marge del seu aspecte estètic ha de transmetre un missatge espiritual, i el d'altres tipus d'encàrrec, «que poden ser de tipus figuratiu o abstracte, però en els quals sempre t'has de plantejar el tema d'acord amb allò encarregat». Joan Vila-Grau, director de l'Institut del Vitrall Sant Sebastià de Montmajor, escrivia l'any 1987 per al llibre *Fita Vitralls 1956-1987*, que «al llarg de la seva obra, Fita s'inspira en les dues fonts més essencials que l'artista pot trobar: la geometria i la naturalesa. Aquests dos camins formaran l'ordit i la trama del vitrall de Fita, apareixeran

separadament o conjuntament, s'alternaran sense solució de continuïtat o s'espaiaran formant etapes en el camí seguit per Fita. En les etapes de preponderància geomètrica el nostre artista sap humanitzar, sap treure rigidesa i fredor a les formes que integren el repertori icònic: triangles, rombes, circumferències, etc... En aquells vitralls o conjunts en què predominen els elements de gènesi natural, les bioformes mostren la sensibilitat de Fita davant la naturalesa, sensibilitat que es fa present en aquests ritmes asimètrics, en les subtilitats d'unes ales de papallona, en l'harmonia d'un brancatge o en el coherent tramat dels nervis d'una fulla».

Vila-Grau acabava el seu text –reproduït en el catàleg de la mostra actual– qualificant Fita com «un dels més significatius pioners en l'apassionant i difícil tasca d'expressar, amb una tècnica secular, tots els dubtes, les vicències, les intuïcions i tots els corrents que formen l'entramat de l'art d'avui dia».